

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Художня обробка шкіри»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта»

Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5

від «15» січня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Художня обробка шкіри
Викладач	Стефанишин Лідія Романівна
Контактний телефон викладача	0955084721
Е-mail викладача	st_lida@ukr.net
Формат дисципліни	Очна, дистанційна
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS, 270 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю онлайн консультації Viber (+380679277563)
2. Анотація до курсу	
<p>Програма вивчення навчальної дисципліни “художня обробка шкіри” укладена відповідно до ОП підготовки бакалавра спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Дисципліна відноситься до вибіркового професійного циклу.</p> <p>Курс передбачає засвоєння знань про етапи виникнення, становлення, розвитку художньої обробки шкіри в Україні, основні технологічні прийоми, типологію шкіряних виробів, їх функціональне призначення та художньо-естетичні особливості.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: формування у здобувача практичних знань та навичок з художньої обробки шкіри.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію розвитку художньої обробки шкіри; – творчість відомих художників (майстрів); – типологію традиційних та сучасних виробів зі шкіри; – різновиди композицій та види орнаментів; – властивості шкіри та основні прийоми роботи з нею; – основні технологічні прийоми; – техніки декорування <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – володіти різними техніками декорування шкіряних виробів; – використовувати новітні технічні засоби, комп'ютеризацію, застосування різноманітного обладнання для художньої обробки шкіри тощо; – використовувати найрізноманітніші матеріали для створення декоративних композицій на площині та об'ємі (синтез матеріалів); – застосовувати набуті знання у своїй творчій діяльності. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>В результаті навчання здобувач оволодіває наступними компетентностями:</p> <p>загальними:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально та з почуттям поваги до оточуючих – здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання – здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному 	

<p>процесі фаховими:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі – володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу – здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проєктах, майстер-класах, виставках) – здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості – здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів – здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва. – здатність до практичної художньої діяльності та підвищення своєї майстерності; – здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом; – розуміння основних закономірностей розвитку традицій декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; – володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання.
----

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			8		
<u>Практичні</u>			88		
Самостійна робота			174		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий		
VI	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	III	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. З історії розвитку художньої обробки шкіри.	лекція самостійна робота	див.список рекомендованої літератури	Аналіз літератури 2 год. 2 год.		згідно тематики
Тема 2. Типологія виробів зі шкіри.	лекція самостійна робота	див.список рекомендованої літератури	Підготовка доповіді або презентації 2 год. 2 год	10б.	згідно тематики

Тема 3. Шкіряна сировина як матеріал для створення художніх виробів	лекція самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	Підготовка доповіді або презентації 2 год. 2 год.		згідно з розкладом
Тема 4. Інструмент та обладнання для художньої обробки шкіри. Обробка та скріплення шкіряних деталей.	лекція практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	2 год. 4 год. 2 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 5. Вивчення техніки аплікація	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	8 год. 16 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 6. Вивчення техніки інтарсія	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	8 год. 16 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 7. Вивчення технік ажур і підкладка.	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	8 год. 16 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 8. Вивчення технік контурна різьба по шкірі.	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	6 год. 12 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 9. Вивчення технік випалювання і позолота.	самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	8 год. 16 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 10. Вивчення різновидів тиснення: ручне контурне, ручне рельєфне, клішове, гравіровка, тиснення штампами.	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	12 год. 24 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема 11. Вивчення різновидів плетіння по перфорації та окремими ремінцями	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	8 год. 16 год	10б.	згідно з розкладом
Тема 12. Виготовлення виробу зі шкіри.	практичне самостійна робота	див.список рекомендов аної літератури	26 год. 50 год	20б.	згідно з розкладом
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система Оцінювання курсу		Підсумковий контроль рівня знань здобувача щодо засвоєння ним тем з навчальної дисципліни «Художня обробка шкіри» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється у формі семестрового заліку. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами			

	робіт, передбачених навчальним планом за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення)
Вимоги до письмової роботи	-
Практичні заняття	Під час оцінювання практичної роботи враховується самостійність, практичність, акуратність, терпеливість, креативність.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають поточному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.
7. Політика курсу	
Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедру подається пояснювальна записка). Неприпустимими для виконання письмових та практичних робіт є плагіат та списування. Обов'язковим є виконання практичних робіт. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу обов'язкове. Для допуску до екзамену необхідне відвідування більш 50% занять, складання контрольної роботи і виконання самостійної роботи. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 2 .	
8. Рекомендована література	
Базова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – С.63-66. 2. Горинь Г.Й. Шкіряні промисли західних областей України. – К., 1986. 3. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2011. – Т. 4 : Народне мистецтво та художні промисли ХХ ст. – 512 с. : іл. http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2011/ist.dek.myst.pdf 4. Касьян Е.Є. Основи технології шкіри та хутра: Навчальний посібник. – К.: КДУТД, 2001. – 252с. 5. Козлова Т.В. Основы художественного проектирования изделий из кожи: Учеб. пособ. для вузов. – 2-е изд., пере раб. и доп. М.: Легпромбытиздат, 1987. – 232с., ил. 6. Луковски И. Изделия из кожи/ Пер. С венг. – М.: Легпромбытиздат. 1991. – 112с.: ил. 7. Народні художні промисли УРСР довідник. – Київ, Наукова думка – 1986. 8. Пушкина В.З. Кожа. Практическое руководство. – М.: Культура и традиции, 1999. – 248с.:ил. 9. Технология художественных изделий из кожи: Учебник для худож.-промыш. училищ и училищ прикл. искусства / Кюльв Э.П., Кирме К.К., Реймо Х.К., Сумматавет Э.Г. – М.: Легкая и пищевая промыш., 1982. – 144с., ил. 10. Чекризова Е. Кожа: Техника. Приемы. Изделия. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2004. – 168с.:ил. 	
додаткова	
<ol style="list-style-type: none"> 11. Боднарчук О. Виставка творів буковинського умільця// Народна творчість та етнографія. 1972 № 3, - С. 105-106 12. Булгакова Л. Традиційний хутряний одяг Борщівщини//Літопис Борщівщини. Іст.-краєзн. збірник. Випуск 8. – Борщів: КТ „Джерело”, 1996. – С.54-57 13. Голод І.В. Ремесло західної України XIV– XVIII ст., курс лекцій. – Львів.: ЛАМ. – 	

1994.

14. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т. 1,2/За загальною редакцією Запаска Я.П. – Львів, 2000.
15. Історія української культури. Під загальною редакцією І.Крип'якевича. I зшиток. – К.: АТ"Обереги", 1993. – 80с. С.18
16. Історія української культури. Під загальною редакцією І.Крип'якевича. III зшиток. – К.: АТ"Обереги", 1993. – С.100
17. Коновал В.П., Гаркавенко С.С., Свістунова Л. Т. та інш. Універсальний довідник взуттєвика: Навчальний посібник. – К.: Лібра, 2005. – 720 с.
18. Методичні вказівки до вивчення курсу „Українське декоративно-прикладне мистецтво”. Випуск VII. Шкіра/Укл. Білик В.І. – Львів: ЛДПДМ, 1993.
19. Образотворче мистецтво. – 2001. – №2. – С.82
20. Рыбаков Б.А. Русское прикладное искусство X-XIII в. – М., 1970. – 121 с.
21. Рыбаков Б.А. Ремесло//История культуры древней Руси: Домонгол. период. – М., 1948 – Т.1. – С.78-181.
22. Савчук Н.З історії шкіряного промислу нашого краю (до початку ХХст.)// Галицька земля: історія та сучасність. Матеріали наукової конференції присвяченої 1100-річчю Галича. – Ів.-Франківськ. Лілея-НВ. – 1998. – С.43-45
23. Станкевич Ю. Стилiстичнi особливостi українського шкіряного палітурництва ХVІ – поч. ХХ ст. // Мистецтвознавство 2003, Львів 2004, - С.141-149
24. Станкевич Ю. Технологія художнього шкіряного палітурництва //Мистецтвознавство 2002. – Львів. – 2003. – С.151-161.
25. Чіх-Книш Б. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині (традиція і сучасність) с. 174-182
26. Чіх В. Вплив творчості Миколи Вінтоняка на розвиток художньої обробки шкіри на Гуцульщині. – Косів, 2001.

1. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. Наукова бібліотека інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
3. Івано-Франківська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка.
4. Державний архів Івано-Франківської області.
5. Фонди та музейні збірки Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського. – Режим доступу: hutsul.museum
6. Фонди та музейні збірки Івано-Франківського обласного художнього музею.
7. Фонди та музейні збірки Івано-Франківського краєзнавчого музею..
8. Фонди та музейні збірки Львівського музею етнографії та художнього промислу ІН НАНУ.
9. Фонди та музейні збірки Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького. – Режим доступу: <http://www.mankurty.com>
10. Фонди та музейні збірки Національного музею українського народного декоративного мистецтва. – Режим доступу: <http://www.mundm.kiev.ua>
11. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
12. Рукотвори. Народне мистецтво online. (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.rukotvory.com.ua>
13. Архів загальноукраїнського науково-освітнього журналу «Міфологія і фольклор». (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.mifjournal.org.ua>
14. Електронна бібліотека. (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://knigi.tr200.ru>

Викладач: Стефанишин Л.Р.